

LJÓSMÆÐRALÖG

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Rétt til þess að kalla sig ljósmóður og stunda ljósmóðurstörf hér á landi hefur sá einn sem til þess hefur fengið leyfi heilbrigðisráðherra.

2. gr.

Leyfi skv. 1. gr. skal veita þeim sem lokið hafa prófi frá Ljósmæðraskóla Íslands.

Ráðherra getur veitt öðrum leyfi er lokið hafa jafngildu námi erlendis, að dómi ljósmæðraráðs sem ráðherra skipar. Ljósmæðraráð skal skipað þremur aðilum til 5 ára, og skal einn tilnefndur af heilbrigðisráðuneyti, einn af Ljósmæðrafélagi Íslands og einn af Ljósmæðraskóla Íslands.

Útlendingar, sem sækja um leyfisveitingu, skulu hafa næga kunnáttu í töluðu og rituðu íslensku máli.

3. gr.

Hverjum þeim, sem hefur rétt samkv. 1. gr. og hefur fengið leyfi skv. 2. gr. til ljósmóðurstarfa, er frjálst að stunda ljósmóðurstörf hvar sem er hér á landi.

Ljósmóðir, sem stundar fæðingarhjálp í heimahúsum á eigin vegum, skal þó tilkynna það viðkomandi héraðslækni og leggja fyrir hann skilríki sín.

4. gr.

Ljósmæður annast eftirlit með barnshafandi konum og foreldrafræðslu um meðgöngu og fæðingu. Ljósmæður starfa að fæðingarhjálp og mæðravernd.

5. gr.

Óheimilt er að ráða til ljósmóðurstarfa aðra en þá sem hafa starfsleyfi skv. lögum þessum.

6. gr.

Ljósmóður ber að þekkja skyldur sínar, viðhalda þekkingu sinni og tileinka sér nýjungar er varða starfið.

7. gr.

Ljósmóður er skylt að gæta þagmælsku um atriði sem hún fær vitnesku um í starfi sínu og leynt skulu fara að lögum eða skv. eðli máls. Þagnarskylda helst þótt viðkomandi hafi látið af störfum.

8. gr.

Um ljósmæður gilda að öðru leyti og eftir því sem við getur átt reglur læknalaga, nr. 80/1969, með áorðnum breytingum. Reglur læknalaga gilda m. a. um sviptingu og endurveitingu starfsréttinda og um refsingu vegna brota ljósmæðra.

9. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

10. gr.

Ráðherra getur í reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög með sama heiti, nr. 17/1933, með síðari breytingum.

Gjört í Reykjavík, 28. maí 1984.

Vigdís Finnbogadóttir.

(L. S.)

Matthías Bjarnason.

LÖGRÆÐISLÖG.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

1. gr.

Maður er sjálfráða 16 ára gamall, nema sviptur sé sjálfræði, og fjárráða 18 ára gamall, nema sviptur sé fjárræði. Sá sem er sjálfráða og fjárráða er lögráða.

2. gr.

Nú gengur maður, sem ólögráða er fyrir æsku sakir, í hjónaband, og er hann þá lögráða upp frá því, nema sviptur sé lögræði.

II. KAFLI

3. gr.

Svipta má mann lögræði, sjálfræði einu saman, fjárræði einu sér eða hvoru tveggja:

- a. Ef hann er ekki fær um að ráða persónulegum högum sínum eða fé vegna andlegs vanþroska, ellisljóleika eða geðsjúkdóms.
- b. Ef hann stofnar efnahag sínum eða vandamanna sinna í hættu með óhæfilegri eyðslusemi, annarri ráðlausri breytni eða hirðuleysi um eignir sem eru í umráðum hans.
- c. Ef hann sökum ofdrykkju, notkunar ávana- og fíkniefna eða annarra lasta er ekki fær um að ráða persónulegum högum sínum eða fé, verður öðrum til byrði, vanrækir framfærsluskyldur eða raskar þráfaldlega opinberum hagsmunum.
- d. Ef nauðsyn ber til að vista hann án samþykkis hans í sjúkrahúsi sökum fyrirmæla í heilbrigðislöggjöfinni.
- e. Ef hann vegna líkamlegs vanþroska, heilsubrests eða annarra vanheilinda á óhægt með að ráða persónulegum högum sínum eða fé og æskir sjálfur lögræðissviptingar af þeim sökum.

Veita skal lögræðissviptum manni á ný sjálfræði, fjárræði eða hvort tveggja eftir því sem við á ef aðstæður lögræðissviptingar eru ekki lengur fyrir hendi.